

Tematica cenzurii pe YouTube: contexte narative și amplificarea acestora prin comentariile utilizatorilor

Raportul este parte a proiectului „Avansarea educației mediatică și sprijinirea mass-media din Republica Moldova”, susținut de Suedia și implementat de Internews. Programul își propune să contribuie la creșterea unui sector media divers, independent și viabil financiar, și la abilitarea tinerilor din Moldova de a naviga în siguranță în mediul complex de informare.

YouTube a devenit în ultimii ani o platformă tot mai relevantă în arhitectura informațională online a Republicii Moldova, consolidându-și rolul nu doar ca sursă de divertisment, ci și ca spațiu de formare a opiniei publice în legătură cu evenimente social-politice de interes major.

Rețeaua se clasează pe locul al doilea ca notorietate între cele mai populare rețele sociale din țară, potrivit unor cercetări ale Centrului pentru Jurnalism Independent (CJI). [*Studiul de audiență a mass-media din Republica Moldova*](#), publicat de CJI în iunie 2025, arată că YouTube reprezintă una dintre principalele surse de informare pentru majoritatea populației: 85% dintre respondenți declară că utilizează platforma în mod constant, peste jumătate (52%) accesând-o zilnic. Publicul YouTube este preponderent tânăr (18–24 de ani), activ profesional, cu un nivel mediu sau superior de educație și venituri peste media națională, concentrat în mediul urban, în special în regiunile de sud, nord și municipiul Chișinău.

Mai mult, [monitorizarea](#) a 15 canale de YouTube în perioada campaniei electorale pentru alegerile parlamentare din septembrie 2025 (29 august – 28 septembrie) a arătat că platforma este o sursă de propagare a dezinformării, relevantă în context electoral în special prin amplificarea mesajelor manipulative.

Astfel, continuarea monitorizării platformei și în afara exercițiilor electorale devine necesară pentru a observa în ce măsură YouTube funcționează ca un spațiu de acumulare și normalizare a narațiunilor manipulative pe termen lung și dacă are potențial să modeleze percepțiile și atitudinile publicului larg înainte ca acestea să fie amplificate în perioade de criză sau de exercitare a dreptului la vot. Secțiunea de comentarii este îndeosebi relevantă în acest caz, odată ce observații documentate în monitorizări anterioare arată că mesajele distribuite de utilizatori pe variate platforme video nu sunt doar reacții simple și spontane, ci spații active de producere, reiterare și coordonare a mesajelor.

METODOLOGIE

În cadrul monitorizării desfășurate pe parcursul lunii martie am analizat în ce măsură au fost răspândite narațiuni la subiectul cenzurii și felului în care aceasta ar fi impusă de autorități în Republica Moldova, inclusiv în contextul procesului de aderare la Uniunea Europeană. Totodată, am urmărit modul în care narațiunile sunt propagate și amplificate în secțiunile de comentarii ale platformei YouTube. În acest scop, am utilizat o soluție tehnologică asistată de inteligență artificială (AI), care a „scanat” canale cu conținut disponibil public și a cartografiat narațiunile, analizând atât volumul și frecvența acestora, cât și amplificarea lor în comentarii. Totodată, platforma a identificat conținuturi ce încalcă în mod explicit regulamentele și standardele comunității YouTube. Cazurile identificate cu ajutorul AI au fost revizuite de autorii raportului.

Obiectul monitorizării îl reprezintă conținuturi în limbile română și rusă, difuzate în videouri și publicate de către utilizatori în secțiunea de comentarii a platformei YouTube. Analiza vizează

exclusiv conținutul public în măsura în care acesta reflectă subiecte de natură politică și socială cu relevanță pentru spațiul informațional. Cu privire la tematica cenzurii, au fost predefinite șase narațiuni:

- 1. Integrarea europeană înseamnă cenzură și control total asupra informațiilor în Republica Moldova;**
- 2. Închiderea televiziunilor sau a site-urilor web în Republica Moldova este o dovadă a dictaturii;**
- 3. În Republica Moldova nu mai există presă liberă;**
- 4. Reglementarea mediului online și a rețelelor sociale în Moldova echivalează cu cenzura;**
- 5. Guvernul / autoritățile / statul cenzurează populația din Moldova;**
- 6. Orice critică la adresa guvernării este imediat interzisă sau eliminată.**

În context, ne referim la **cenzură** ca fiind *denaturarea nejustificată a materialului jurnalistic sau interzicere nejustificată de a răspândi anumite informații de către conducerea mass-mediei; orice manifestare a autorităților publice sau a persoanelor care exercită funcții publice de ingerință în activitatea editorială a mass-mediei sau a angajaților acesteia ori de împiedicare a tirajării sau a răspândirii informației* ([Legea cu privire la libertatea de exprimare](#)). [Constituția Republicii Moldova](#) garantează libertatea opiniei și a exprimării și prevede expres că „mijloacele de informare publică nu sunt supuse cenzurii”, iar Legea cu privire la libertatea de exprimare interzice cenzura, ingerința în activitatea editorială a mass-mediei (cu excepția cazurilor prevăzute de lege) și crearea de autorități publice pentru controlul prealabil al informației care urmează a fi răspândită de mass-media. Potrivit aceluiași document, „nu constituie cenzură obligația impusă de instanța de judecată prin hotărâre definitivă de a răspândi sau de a nu răspândi o informație, precum și obligația impusă prin lege de a răspândi o anumită informație”. La fel, cenzura atrage răspundere penală ([Codul penal al Republicii Moldova](#)).

Subiectul monitorizării. Selecția canalelor de YouTube s-a făcut pe baza unui set de criterii cumulative. Lista include canale populare active pe teme socio-politice, selectate pornind de la date disponibile public, deși parțial incomplete, furnizate de platforme de analiză digitală precum SocialBlade și VidIQ, utilizate orientativ pentru estimarea vizibilității și a activității canalelor. Au fost luate în considerare doar canalele care publică conținut actualizat periodic și care au o prezență constantă pe platformă. Lista inițială a fost completată prin includerea canalelor oficiale ale celor mai populare posturi de televiziune și site-uri de știri, conform [Studiului de audiență a mass-media](#) publicat în 2025 de CJI, precum și a canalelor cunoscute că ar publica un conținut problematic și a celor populare în spațiile informaționale din Găgăuzia și regiunea transnistreană.

Canal	Sursa	Nr. urmăritori
TCB Tiraspol	https://www.youtube.com/@tsvtiraspol	727000
TV8	https://www.youtube.com/@TV8Moldova	174000
Первый Приднестровский	https://www.youtube.com/@PervyPridnestrovsky	165000
ProTV Chișinău	https://www.youtube.com/@protvchisinau5284	158000
Jurnal TV	https://www.youtube.com/@jurnaltv	145000
Europa Liberă Moldova	https://www.youtube.com/@europa-libera-moldova	134000
Ziarul de Gardă	https://www.youtube.com/@Ziarul_de_Garda	90300
TRM	https://www.youtube.com/@TRMMDChannel	76700
Morari Live	https://www.youtube.com/@morarilive	76000
TV6	https://www.youtube.com/@tv6md	75500
NewTVmd	https://www.youtube.com/channel/UCOvSvdpakTdLTsT5E2si-Nw	73700
Canal 5	https://www.youtube.com/@Canal5md	72300
Nicolae Chicu	https://www.youtube.com/@nicolaechicu	71500
Newsmaker	https://www.youtube.com/@NewsMakerOriginal	50800
Nokta	https://www.youtube.com/@noktamd	44500
Primul în Moldova	https://www.youtube.com/@PrimulInMoldovaTvTranslation	44300
AVA TV	https://www.youtube.com/@AndreiAndrievski	43300
Internetu' Grăiește	https://www.youtube.com/c/InternetuGr%C4%83ie%C8%99te	36300
Puterea a 4a	https://www.youtube.com/@puterea_a_patra	35800
TVR Moldova	https://www.youtube.com/@tvrmoldova4729	33400
TVC21	https://www.youtube.com/@tvc21channel/featured	29400
Nordnews	https://www.youtube.com/@Nord-News	26700
GRT	https://www.youtube.com/@grt_md	24500

NewsMaker Știri	https://www.youtube.com/@NewsMakerStiri	23300
Gabriel Calin	https://www.youtube.com/@calinlive	22000
Gonța media	https://www.youtube.com/@GheorgheGonta001	21500
Realitatea Moldova	https://www.youtube.com/@RealitateaMoldova	20100
Moldova.org	https://www.youtube.com/@moldovaorg	18500
Exclusiv TV	https://www.youtube.com/@Exclusiv_tv	15800
Vocea Basarabiei	https://www.youtube.com/@vocea.basarabiei	15300
Agora Moldova	https://www.youtube.com/@AgoraMoldova	15400
One TV	https://www.youtube.com/@OneTV_md	14900
RISE Moldova	https://www.youtube.com/@risemoldova9279	13600
TV Bălți	https://www.youtube.com/@TVBalti	13600
Moldova Online	https://www.youtube.com/@moldovaonline1991	13300
Tv Nord	https://www.youtube.com/@TVNordMoldova	13100
IPN	https://www.youtube.com/@agentiadepresaipn	11800
Бендерское Телевидение	https://www.youtube.com/channel/UCQu1jJ1cnt9bS2WMs5HUSdw	10700
Radar Politic	https://www.youtube.com/@RadarPolitic/featured	10200
Cinema 1	https://www.youtube.com/@CINEMA-el2zb	10100
TEMA	https://www.youtube.com/@esti_tema	9330
N4	https://www.youtube.com/@n4moldova	7140
СП Новости	https://www.youtube.com/@GazetaSP	6700
Unimedia	https://www.youtube.com/@UnimediaVIDEO	5540
Late Buimistru	https://www.youtube.com/@LATE_BUIMISTRU	4890
Союз Россия-Молдова	https://www.youtube.com/@soyзмдру/featured	4540
GagauzMedia	https://www.youtube.com/@Gagauz_Media	4220

Star TV	https://www.youtube.com/@STARTVMOLDOVA	3170
1TV Moldova	https://www.youtube.com/@1tvmoldova	2570
Costa Tatiana	https://www.youtube.com/@COSTA_moldovanca	2210
24Moldova	https://www.youtube.com/@24moldova	2090
Global 24	https://www.youtube.com/@Global24MD	1980
Главное. Молдова	https://www.youtube.com/@glavmoldova	1800
Moldova Pulse	https://www.youtube.com/@MoldovaPulse	1690
Premiera TV Moldova	https://www.youtube.com/@PREMIERATVMOLDOVA	708
Telegraph Moldova	https://www.youtube.com/@telegraphmd/videos	646
Kristian Grăiește	https://www.youtube.com/@Kristiangr%C4%83ie%C8%99te.official/featured	502

Analiza are un **caracter exploratoriu și descriptiv**, fiind orientată spre identificarea tiparelor narative recurente, nu spre evaluarea intenționalității actorilor analizați. Acest exercițiu se bazează exclusiv pe date disponibile public și nu permite evaluarea intențiilor reale ale creatorilor de conținut sau a modului în care publicul internalizează mesajele. Rezultatele trebuie interpretate ca indicii privind riscurile informaționale, nu ca atribuiri definitive de responsabilitate sau intenție. Identificarea unor narațiuni în cadrul acestei analize nu trebuie interpretată drept o constatare a săvârșirii faptei de dezinformare în sensul Codului serviciilor media audiovizuale, atribuție care revine exclusiv Consiliului Audiovizualului.

Obiectivele monitorizării:

- Identificarea și evaluarea principalelor narațiuni vehiculate pe YouTube la tematica cenzurii;
- Evaluarea rolului comentariilor în consolidarea, diversificarea și amplificarea narațiunilor;
- Identificarea volumului mesajelor care încalcă în mod explicit regulamentele și standardele comunității YouTube.

Perioada monitorizării: 1 – 31 martie 2026

Obiectul monitorizării: conținuturile din videouri și din secțiunea de comentarii a 57 de canale de YouTube

Subiectul monitorizării: narațiuni la tematica cenzurii

DATE GENERALE

Pe parcursul lunii martie, pe cele 57 de canale aflate în vizorul acestei monitorizări au fost difuzate **4.739 de materiale video** cu **10.838 de comentarii**, fiind identificate în total **875 de cazuri** în care s-au promovat mesaje relevante tematicii acestui raport. Potrivit datelor, distribuția acestora a arătat în felul următor:

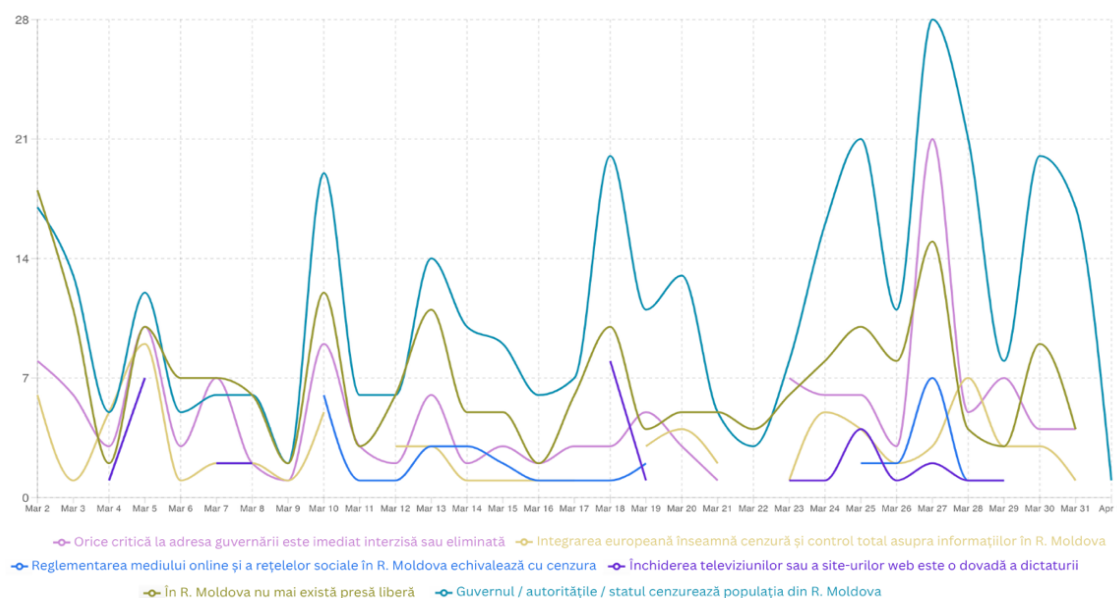
- *Guvernul / autoritățile / statul cenzurează populația din Moldova (40%);*
- *în Republica Moldova nu mai există presă liberă (24%);*
- *orice critică la adresa guvernării este imediat interzisă sau eliminată (17%);*
- *integrarea europeană înseamnă cenzură și control total asupra informațiilor în Republica Moldova (9%);*
- *reglementarea mediului online și a rețelelor sociale în Moldova echivalează cu cenzura (6%);*
- *închiderea televiziunilor sau a site-urilor web în Republica Moldova este o dovadă a dictaturii (5%).*

- Guvernul / autoritățile / statul cenzurează populația din R. Moldova — 346 (40 %)
- În R. Moldova nu mai există presă liberă — 208 (24 %)
- Orice critică la adresa guvernării este imediat interzisă sau eliminată — 145 (17 %)
- Integrarea europeană înseamnă cenzură și control total asupra informațiilor în R. Moldova — 80 (9 %)
- Reglementarea mediului online și a rețelelor sociale în R. Moldova echivalează cu cenzura — 53 (6 %)

Dinamica răspândirii mesajelor pe parcursul celor patru săptămâni de monitorizare a fost neuniformă. Figura politică menționată cel mai des în context a fost, precum arată și datele din rapoartele anterioare, președinta Maia Sandu.

Narațiuni

CONTEXTE NARATIVE IDENTIFICATE

Pe parcursul lunii martie, fenomenul cenzurii a fost menționat sau discutat pe unele canale de YouTube în diferite contexte: închiderea unor televiziuni și site-uri, presupuse presiuni asupra jurnaliștilor și criticilor guvernării, relația dintre autoritățile centrale și Găgăuzia, politicile în raport cu limba rusă, regulamente promovate de autoritățile publice, dar și procesul de aderare la Uniunea Europeană. Într-o parte din cazuri, sursele au catalogat drept cenzură anumite acțiuni ale Partidului Acțiune și Solidaritate și ale Maiei Sandu, care vor „să distrugă, să anihileze opoziția” sau prezența cenzurii ca parte a unui proces mai larg de limitare a vocilor critice, nu doar a mass-mediei. La fel, au fost identificate și formulări exagerate în care Republica Moldova este descrisă drept „stat polițienesc”, „dictatură” sau o țară în care cetățenilor li s-ar limita chiar și dreptul de a gândi diferit.

Cenzura în raport cu mass-media și vocile critice. Într-un [interviu](#) difuzat de canalele TV6 și Canal 5 avocatul Iurie Mărgineanu, vicepreședinte al Partidului Dezvoltării și Consolidării Moldovei, a susținut că autoritățile folosesc pârghii administrative, juridice și financiare pentru a limita activitatea instituțiilor media care nu sunt favorabile puterii. Materialul video este intitulat „Cum Moldova a devenit un stat polițienesc”, ceea ce fixează din start cadrul de interpretare al discuției. Mărgineanu afirmă că autoritățile ar avea nevoie doar de instituții media controlate: „Lor le trebuie doar mass-media controlată. Cele care au rămas și nu intră în paleta controlului statului, ei le marginalizează cu toate posibilitățile pe care le au și cu toate fibrele sufletului lor, nu le dau finanțare, îi împiedică în orice fel”. În aceeași intervenție, el extinde critica de la instituțiile media către populația generală: „Ei filtrează chiar și orice mesaje simple pe Facebook – le consideră ca

încălcări ale legislației și ale normelor morale și etice de către cetățeni”; „Mass-media care nu le sunt sub control, care critică guvernarea – ei creează legislație, de parcă s-ar transforma într-un porc spinos, într-un tanc împotriva propriilor săi cetățeni”. El conchide că ar fi vorba despre „tiranie curată asupra propriului popor”. Astfel de declarații sau opinii similare, care îi aparțin lui Mărgineanu, au fost reluate în mod repetitiv și în buletine integrale de știri, și în știri difuzate separat pe canalul de YouTube, contribuind astfel la amplificarea mesajului.

În completare, mesajul despre cenzurarea presei critice este promovat concomitent cu opinii referitoare la finanțarea instituțiilor media percepute ca fiind apropiate de guvernare. Bunăoară, „finanțarea mass-mediei de buzunar, pretins liberă și independentă, a fost excesivă”, menționează Mărgineanu. Tot el susține că ar fi vorba despre „milioane pe an pentru canale care reflectă doar poziția Parlamentului și Guvernului, transmițând toate narațiunile partidului de guvernare”. O formulare apropiată răsună și într-un [dialog](#) cu Igor Căldare, prezentat drept politolog și redactor adjunct al Academiei Problemelor Geopolitice. El a descris reprezentanții puterii drept „lachei” ai unor „stăpâni” externi: „Lacheii trebuie să spună ceea ce le ordonă stăpânii”. Iar la TVC21, socialistul Igor Dodon [a vorbit](#) despre finanțări europene pentru societatea civilă, ONG-uri și mass-media, pe care le-a prezentat drept mecanisme de influență asupra opiniei publice: „Bruxelles dă câte 100–200 de milioane de euro pentru susținerea societății civile, adică pentru a ne pudra creierii nouă și dumneavoastră”.

În mai multe intervenții, se încearcă propagarea ideii că cetățenii s-ar teme să vorbească public din cauza unor posibile sancțiuni, amenzi sau presiuni. Pe TV6 și Canal 5, Tatiana Costache, prezentată drept activistă a partidului Moldova Mare, [a afirmat](#): „Considerăm că cenzura și presiunea asupra cetățenilor au ajuns deja la un asemenea nivel, încât, în curând, nu doar că nu ni se va permite să ne exprimăm gândurile și opiniile, dar nu ni se va permite nici să gândim”. Ea a adăugat că „orice opinie este calificată din start ca fiind falsă” și că „populației i se insuflă frica de a se exprima”.

Această formulare apare și în intervențiile Nataliei Morari și ale lui Gheorghe Gonța pe canalul Mlive. Într-o [emisiune](#), Gheorghe Gonța a pornit de la exemple ale unor cunoscuți care, potrivit lui, ar fi fost amendați pentru că au comentat „ceva negativ” pe pagina de Facebook „a unui parlamentar sau a unei parlamentare” (fără a concretiza ce anume s-a scris și la adresa cui). De aici, el a tras concluzia că „ei așa vor să închidă gura la cât mai mulți”. Chiar dacă ar fi fost vorba despre un caz individual, el este legat de o concluzie generală privind restrângerea libertății de exprimare în societate. Iar Natalia Morari, într-o discuție cu H. D. Hartmann, prezentat drept politolog din România, [susține](#) că „am ajuns într-o stare de lucruri când tu nu mai ești lăsat să gândești cum vrei tu, tu nu mai poți, pentru că ori există opțiunea dictată de partid, ori nu mai există alte opțiuni”. „Asta e dictatură sovietică și nazistă”, a fost replica lui Hartmann.

Într-o emisiune de la TVC21, deputatul Gaik Vartanean, din fracțiunea Alternativa, și deputatul Constantin Cuiumju, din fracțiunea Partidul Nostru, au plasat tema libertății de exprimare într-un context mai larg, legat de sprijinul occidental pentru actuala guvernare. Ei [au afirmat](#) că „trăim într-o țară în care, din păcate, sub protecția unor parteneri occidentali și cu tăcerea strategică a acestora, libertatea de exprimare se reduce semnificativ de la an la an”. Drept argument a fost invocată inclusiv intenția autorităților de a limita posibilitatea opoziției de a se expune critic în spațiul public.

Închiderea televiziunilor și a site-urilor. La N4, Igor Dodon, președintele Partidului Socialiștilor, [a susținut](#) că războiul din Ucraina ar fi fost folosit de Maia Sandu și de guvernare drept justificare pentru restructurarea spațiului informațional: „Războiul a devenit colacul de salvare pentru Maia Sandu. (...) Datorită războiului, ei au efectuat curățarea câmpului informațional. Ei au schimbat legile. Datorită războiului, ei au început să închidă opoziția, spunând că aceasta este amenințare rusă”. Și pe canalul său, Natalia Morari [afirmă](#) despre Maia Sandu că „a închis televiziuni, site-uri, a redus la tăcere voci critice, oamenii au început să se teamă să-și expună deschis punctul de vedere” și că „a devenit periculos să vorbești deschis”. Morari a plasat aceste acuzații într-un cadru mai larg, afirmând că „în acest spațiu valoric [european, n.a.], în anul 2024, 2025 se închid televiziuni, se închide gura la jurnaliști incomozi, se introduc ministere ale adevărului în fiecare țară”.

Narațiunea transparență și în contextul relației dintre Găgăuzia și autoritățile centrale de la Chișinău. Într-un buletin de știri al TV6/Canal 5, într-un vox-populi, un cetățean [a declarat](#): „La noi demult nu mai este democrație, ci dictatură, iar acțiunile autorităților doar confirmă acest lucru în fiecare zi. Nu există televiziune, canale, totul este închis, nu există absolut nimic”.

Cenzura în contextul unor regulamente. Un context distinct apare în declarațiile Nataliei Morari privind accesul jurnaliștilor în instituțiile de stat. Ea [a afirmat](#) că, în Republica Moldova, „a fost introdus un nou regulament privind acreditarea în instituțiile publice, monitorizat strict”, potrivit ei, „de Consiliul Presei și Asociația Presei Independente”. Morari a susținut că doar cei care sunt semnatarii ai Codului deontologic ar putea primi acreditare. Pe de altă parte, Igor Dodon [a catalogat](#) drept „cenzură totală” eventuale modificări ale unui regulament al Parlamentului, care, potrivit lui, ar urma să limiteze drepturile opoziției, cu „condiții mai stricte, pentru ca opoziția să nu aibă absolut nicio posibilitate de a se exprima”.

Cenzura și Uniunea Europeană. Într-un buletin de știri al TV6/Canal 5, o [știre externă](#) despre strategia Comisiei Europene privind prevenirea terorismului a fost interpretată în cheia unui potențial risc pentru opiniile critice sau tradiționale. Mai exact, subiectul se referă la elaborarea de către UE a unei noi strategii privind prevenirea terorismului, motivată de faptul că, în ultimii ani, caracterul acestor amenințări (terorism și extremismul violent) este în continuă schimbare, respectiv a fost elaborat un set complex de măsuri pentru protejarea țărilor UE de amenințările

teroriste, extremism, atacuri cibernetice și cele la adresa infrastructurii critice. În material se explică faptul că documentul extinde lista motivelor extremismului și ar putea echivala opiniile critice sau tradiționale cu radicalizarea. Moderatoarea recurge la o întrebare insinuantă: „Euroscepticii și cei care se declară împotriva LGBT vor fi catalogați drept teroriști?”. Materialul a continuat cu interpretarea potrivit căreia „sub acoperirea luptei cu extremismul, Comisia Europeană intenționează să lupte și cu convingerile și critica”. Legătura cu Republica Moldova a fost formulată explicit: „Pentru Republica Moldova, cu actuala ei conducere, gata să accepte și să implementeze orice reguli de la Bruxelles, acest document aduce riscuri suplimentare”, autoritățile ar putea, „acoperindu-se cu noile prevederi din UE, dar și cu politica fermă de aderare la UE, consacrată în Constituție”, să îi declare extremiști sau teroriști pe cei care se pronunță împotriva integrării europene sau împotriva unor valori considerate străine „mentalității moldovenești”, „la fel, vor putea intensifica lupta cu Biserica Ortodoxă din Moldova, până la interzicerea activității acesteia, așa cum s-a întâmplat în statul vecin ucrainean”.

Într-un alt [material](#) al TV6/Canal 5, intitulat „După 4 ani: viața deloc bună a Moldovei după cererea de aderare la UE”, procesul de integrare europeană a fost prezentat împreună cu acuzații privind închiderea instituțiilor media și presiuni asupra opoziției. Materialul afirmă că „sub sloganul salvării democrației moldovenești de amenințarea rusă, în țară au fost închise 16 posturi de televiziune și aproape 50 de site-uri”. Tot acolo se susține că „partidele de opoziție sunt supuse presiunilor”, fiind folosită și tehnica de generalizare ca metodă de manipulare: „potrivit multor experți, Moldova s-a transformat într-o adevărată dictatură. Acest lucru este confirmat chiar și de unele clasamente internaționale privind libertatea de exprimare și libertatea presei”.

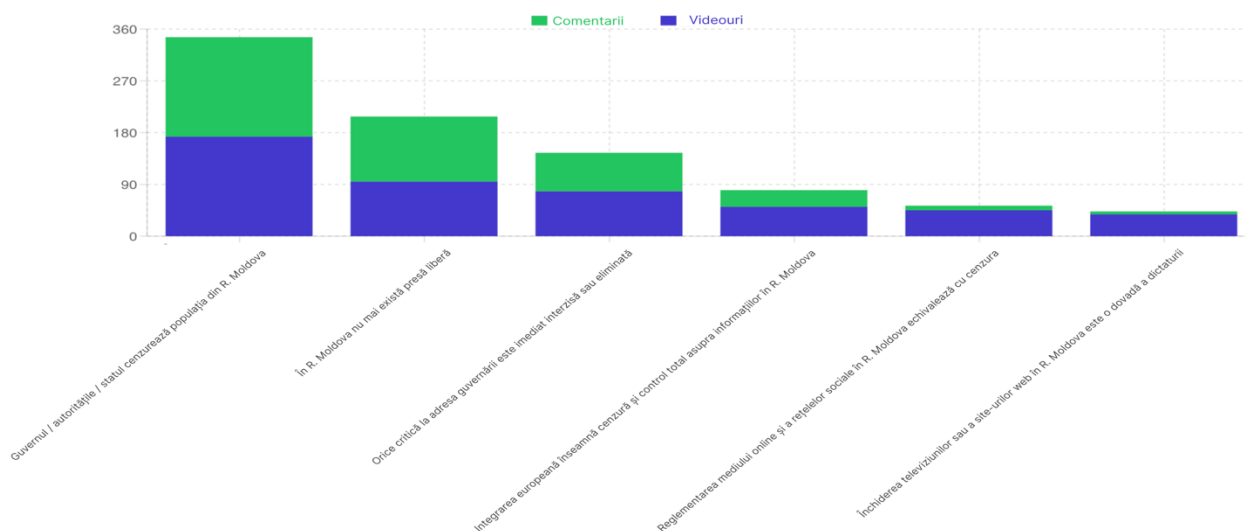
Această asociere apare și pe canalul Kristian Grăiește, unde marcarea a patru ani de la obținerea statutului de țară candidată la aderarea la UE este [prezentată](#) în lumină negativă: „Zilele trecute s-au făcut tocmai patru ani de când Moldova a reușit să devină țară candidat la integrarea în Marea Comunitate Europeană. Patru ani de minciună, manipulare, propagandă, cenzură, represii împotriva bătrânilor, dar ce folos?...”.

Iar Natalia Morari [a comentat](#) crearea în februarie a Centrului european pentru reziliență democratică, destinat combaterii dezinformării și contracarării interferențelor informaționale străine: „De fapt, acesta va fi un centru de cenzură. Va fi un centru de cenzură care va decide ce este fake, ce nu este fake, ce este dezinformare, ce nu este dezinformare”.

Cenzura în raport cu limba rusă. Pe canalul postului de televiziune TCB, din regiunea transnistreană, a fost identificat un caz în care o profesoară [este citată](#) cu afirmația: „În Moldova, rușii sunt împinși afară din spațiul public și este închisă mass-media de limbă rusă”. Astfel, se sugerează într-un mod tendențios o presupusă marginalizare a unui grup identitar.

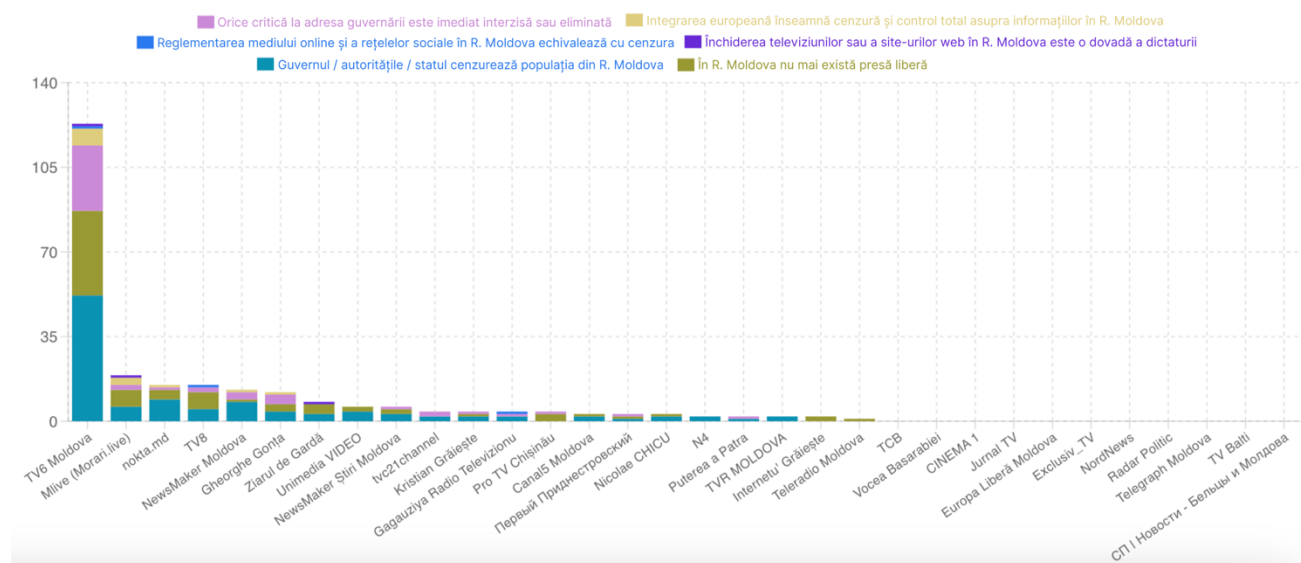
NARAȚIUNI DOMINANTE ÎN COMENTARII

272 dintre comentariile distribuite în perioada de monitorizare au propagat **cel puțin una dintre narațiunile** predefinite în cadrul acestei monitorizări, echivalentul a 3% din numărul total al comentariilor plasate pe parcursul lunii. Datele arată că tendința observată în [monitorizările anterioare](#) se menține: pe YouTube, comentariile au un rol important în amplificarea și consolidarea anumitor viziuni sau opinii. **117 comentarii din totalul celor analizate au inclus conținut care încalcă politicile platformei** (în principal, hărțuire și intimidare sau conținut ofensator și abuziv) fiind raportabile conform standardelor YouTube și urmând a fi raportate/moderate.

Raportul videouri – comentarii în propagarea narațiunilor

Cele mai multe mesaje problematice au fost identificate în comentariile lăsate de utilizatori la materialele de pe canalul **TV6** (123 cazuri). În proporții semnificativ mai mici, mesaje din același registru au fost distribuite și sub videourile altor canale.

Distribuția narațiunilor identificate în secțiunea de comentarii a canalelor analizate

În comentariile analizate, guvernarea este descrisă în termeni radicalizați drept „dictatură”, „banditism” sau „putere controlată din exterior”, iar presa și organizațiile neguvernamentale sunt prezentate ca fiind cumpărate, subordonate politic, folosite pentru propagandă progubernamentală. Și aici se insinuează ideea că vocile incomode din societate ar fi reduse la tăcere prin amenzi, dosare sau închisoare, precum și că Republica Moldova este un stat în care nu se mai tolerează pluralismul de opinii. Tot printre comentarii au fost identificate acuzații privind controlul extern al țării, coruperea instituțiilor europene, rusofobia care ar fi promovată intens aici și discriminarea opiniilor considerate proruse. Toate acestea pot contribui la schițarea unei imagini în care, în Republica Moldova, cenzura ar fi devenit o practică a guvernării.

НПО кормятся из грантов (якобы помощь Молдове) , из них же дают взятки еврочиновникам , тусовка Санду жирует на всю катушку , "свободную" прессу оплачивают , чтобы повторяли с утра до ночи русофобский бред и нагло ввали про супер "достижения" королевы Молдовы. Такой вот театр аб

Долгое время в Молдове промывали мозги народу точно так,как делал и делает наркоман Зеленский и до чего доскакались?Дружить надо с Россией!!!!

Vrei sa spui ca in Moldova nui agresiune, daca au ajuns sa amendeze cetatenii pentru ca spun parerea lor. Si nu au dreptul de a critica guvernarea. Carei democratia Europeana sau democratia este paradele LGBT si atit.

Вы действительно бандитский канал который вещаает клевету и неправду. Про кремлёвские агенты в Молдове пятая колонна. Выйди действительно инвалида потому что не понимаете что делаете и на кого работаете

Бот народ кого вы выбрали тварях которые не дают права открывать рот и только знают судиться с народом. Такого в мире не существует только Санду и её власть избрели как обработать народ 😂

сейчас диктатура ПАСюков , что хотят то и творят , не было такого беззакония раньше никогда ! вертят законами как хотят , а кто против того в тюрьму или штраф не подьёмный и пофиг им на всех . любой ихний бред для всех первичен

А в Молдове тоже самое происходит. Даже хуже. Несогласных в тюрьмы. Как башкана Е.Гуцул. Значит быть пророссийскими в Молдове нельзя, а прорумынскими, пробрюссельскими - можно? В одном случае тюрьма, в другом - ничего.

Значит посылки запретят. Конечно же телеграмм это только начало. Никакой связи с зарубежьем в ближайшем будущем не будет. Демократия теперь только с дубинкой и никакого плюрализма мнений, иначе лишение свободы повсеместно.

Selecție de comentarii păstrate în forma lor originală

Reamintim că, potrivit [regulilor comunității](#), YouTube interzice pe platforma sa promovarea pornografiei, incitarea la violență, hărțuirea sau conținutul instigator la ură etc., iar comentariile care încalcă aceste prevederi urmează a fi semnalate printr-o combinație de detectare automată și raportare manuală. Totodată, [Codul deontologic al jurnalistului din Moldova](#) prevede că „instituțiile mass-media, în administrarea paginilor web, precum și a paginilor/conturilor de pe rețelele de socializare, nu-și permit și nu acceptă nici din partea publicului, în reacții (comentarii), derogări de la normele legale și cele deontologice. În acest scop, instituțiile mass-media administrează corespunzător reacțiile/comentariile la produsele mediatice”.

CONCLUZII

Monitorizarea desfășurată pe parcursul lunii martie arată că, pe unele canale de YouTube, tema cenzurii este discutată nu în sensul restrâns al noțiunii, ci ca un cadru larg de interpretare – pe alocuri manipulativă – pentru mai multe subiecte politice și sociale. Cea mai vizibilă narațiune identificată este cea potrivit căreia guvernul, autoritățile sau statul ar cenzura extins populația din Republica Moldova, urmată de ideea că în țară nu ar mai exista presă liberă. În unele cazuri se recurge la formulări exagerate în care Republica Moldova este catalogată drept „stat polițienesc”, „dictatură” sau o țară în care cetățenilor li s-ar limita chiar și dreptul de a gândi diferit.

O altă tendință este asocierea cenzurii cu parcursul european al Republicii Moldova, care riscă să alimenteze neîncrederea populației față de instituțiile europene.

Pe de altă parte, comentariile utilizatorilor confirmă că secțiunea de sub videoclipuri nu funcționează doar ca spațiu de reacție, ci și ca mecanism de amplificare a anumitor viziuni și opinii. Deși comentariile care au propagat mesaje referitoare la cenzură reprezintă o proporție relativ mică din total, ele pot fi considerate drept un factor de radicalizare: guvernarea este descrisă ca „dictatură”, presa și ONG-urile sunt prezentate ca fiind cumpărate, iar orice voce critică ar fi, potrivit acestor mesaje, sancționată prin amenzi, dosare sau închisoare. Toate acestea pot contribui la schițarea unei imagini în care, în Republica Moldova, cenzura ar fi devenit o practică a guvernării.

Prezența comentariilor care încalcă politicile YouTube indică și o problemă de moderare: mesajele despre cenzură sunt însoțite uneori de limbaj abuziv, hărțuire sau intimidare, ceea ce riscă să compromită o dezbatere sănătoasă de opinii în spațiul public.

Realizarea monitorizării a fost posibilă cu ajutorul platformei [disint.ai](#) a organizației Society 22, prin accesarea datelor publice ale YouTube: canale, videoclipuri, comentarii. Prelucrarea, analiza și interpretarea acestor date au fost realizate integral de [disint.ai](#) și de Centrul pentru Jurnalism Independent și nu reflectă poziția YouTube.